

Pædagogisk læreplan for Dagplejen Kerteminde Kommune 2024

Hvem er vi?

Kerteminde Kommunes dagtilbud er opdelt i to distrikter, Distrikt Nord og Distrikt Syd.

I begge distrikter er der dagplejere samt børnehuse med vuggestue og børnehave. Dagplejerne er geografisk placeret i hele kommunen, dog med flest i de store byer, Langeskov, Munkebo og Kerteminde.

I Kerteminde Kommune har vi 50 dagplejere, som hver har op til 4 børn indskrevet. Ved kollegaers fravær kan den enkelte dagplejer have et gæstebarn for en kortere eller længere periode.

Alle dagplejere har en aflukket have som skaber rammerne for et andet læringsmiljø end det der tilbydes indenfor. Når der er brug for ture ud af dagplejen, bruges de mange gode faciliteter som findes i vores nærmiljøer. Den lokale legeplads, Multiparken i Munkebo, skoven, stranden, biblioteket, Fjord og Bælt, hallen, gymnastiksalen og fællesrum i børnehusene.

I dagplejen har vi kerneopgaven i fokus, hvilket betyder at vi hele tiden har det enkelte barns trivsel og udvikling for øje. Vi har et godt samarbejde med sundhedsplejen, børn – og ungerådgivningen, familieteamet og PPR.

Pædagogisk grundlag

Alle dagplejere har været inddraget i processen omkring udarbejdelsen af det pædagogiske grundlag, dette for at sikre, at alle føler ejerskab og kan se sig selv i arbejdet med læreplanerne. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, vi alle har, når der arbejdes med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn i dagplejen:

I dagplejen er alle børn lige værdifulde og det at være barn har værdi i sig selv. Derfor møder vi det enkelte barn, hvor det er i forhold til alder og nærmeste udviklingszone.

For os er det vigtigt, at det enkelte barn føler sig som en del af fællesskabet, både det lille og det store fællesskab. Derfor er vores opgave som voksne hele tiden at sikre, at vi ser det enkelte barn og hjælper/guider, hvis der er behov.

Vi skaber trygge rammer, som er grobunden for et trygt børneliv. Børnene bliver anerkendt, der er tillid og en nærværende voksen. Med disse parametre i spil, giver vi det enkelte barn de bedste forudsætninger for læring og muligheden for at udfordre sig selv.

I dagplejen vil børnene opleve at de har medbestemmelse. Dog kun hvor det giver mening. Derfor vil det lille barn ikke kunne bestemme om det skal have en tyk trøje på ud at sove om vinteren, men det vil kunne være med til at præge dagens aktiviteter. Fx vil den planlagte tur fra dagplejens hjem, kunne tage en uventet drejning, hvis børnene på vej ud af indkørslen ser en snegl og falder i dvale ved den. Her følger vi barnets initiativ og går i deres fodspor. Turen kan vente til en anden dag, men det kan sneglen ikke.

Dannelse og børneperspektiv i dagplejen:

Dannelse er en form for læring, hvor det enkelte barn forankrer værdier og viden i sin egen personlighed. Dette skal være med til at sikre, at barnet kan orientere sig og agere som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske i samspil med andre.

Det kan lyde som store ord for det lille dagpleje barn, men det er mens barnet er lille, vi kan være med til at lede det i retning af at være godt dannet.

I dagplejen betyder det, at vi arbejder med dannelse ved at hjælpe børnene med at udvise empati for andre. Empati betyder at børnene blandt andet lærer at hjælpe en ven som er ked af det eller som har brug for hjælp med et stykke legetøj. Det kan også være ved at give plads til de andre, når vi fx sidder og spiser og snakker.

Dannelse betyder også, at vi har respekt for hinanden og hinandens personligheder. Hvilket betyder at vi i dagplejen har fokus på, at kigge på hinanden og aflæse den andens kropssprog, fx om de andre synes det er sjovt den leg vi leger.

Vigtigst må være, at vi som voksne hele tiden er vores egen rolle bevidst, da det er gennem andre, at børn lærer og udvikler sig. Vi skal derfor være den bedste udgave af os selv.

Dannelse går ret godt i spænd med børneperspektivet.

Når vi i dagplejen snakker børneperspektiv, har vi igen hele tiden barnets sikkerhed og udvikling in mente. Set fra et børneperspektiv gør det ikke noget, at man kun spiser leverpostej til frokost. Til gengæld gør det noget hvis vi følger børneperspektivet og går ude på den trafikerede vej, i stedet for at benytte fortovet. Børnene kan derfor opleve at selvom der er fokus på børneperspektivet, så vil det ikke altid være deres perspektiv der følges. En del af arbejdet med børneperspektivet betyder også, at det ikke altid kan være den samme barn, hvis perspektiv som imødekommes. Børnene er en del af et større fællesskab, derfor skal alle børn opleve medindflydelse og medbestemmelse. Fx vil børnene opleve, at de får indflydelse på, om det er den eller den anden bog der skal læses, om vi skal lege med klodser eller male med vandfarver.

Dagplejebarnet vil opleve at blive anerkendt, set/mødt hvor de er. De bliver lyttet til og de kan være med til at træffe valg og beslutninger.

Leg i dagplejen:

Legen er gennemgående i barnets tid i dagplejen. Skulle nogle spørge om vi ”blot har leget” i dag, kan vi med rette sig ja, det har vi. Samtidig kan vi fortælle om alle de mange kompetencer børnene udvikler ved ”blot at lege”. For dagplejen er leg nemlig ikke bare leg. Leg er også der, hvor barnet øver noget det endnu ikke mestrer, fx at klatre op af stigen til rutsjebanen, få sat klodserne rigtigt sammen, give dukken tøj på, sætte togskinnerne sammen så toget kan køre.

Leg er også der, hvor venskaber etableres og styrkes. For voksne som kigger udefra, kan det at løbe frem og tilbage virke uorganiseret og uden indhold, men for børnene har det kæmpe stor betydning. Vi skal derfor som voksne turde se bort fra vores egen forestilling om hvad leg er og nogle gange skal vi som dagplejerne sige, blande os kvalificeret udenom. Det betyder ikke, vi ikke skal være til stede, nej det betyder, at vi først blander os, hvis børnene har brug for hjælp til legen.

I dagplejen giver vi plads, tid og rum til legen. Derfor kan vi godt vente med at spise, hvis en leg er godt i gang. Vi har gode rammer og rum, hvor legen kan udvikle sig, både alene og sammen med andre. Dagplejerne skaber også rum, hvor der er mulighed for risikofyldt leg, og hvor der i ny og næ kan komme en kompetenceskræmme.

Som voksne er vi både foran, ved siden af og med i legen. Når vi er med i legen, er vi med på børnenes præmisser. Vi følger barnets initiativ og ser hvordan legen udvikler sig. Fx kan vi godt både være en løve og en prinsesse inden for meget kort tid. Klodserne kan også godt være mad, selvom der er ”legemad” lige ved siden af klodserne.

I dagplejen leger vi fordi det er sjovt, nogle gange fordi det har et formål, andre gange blot fordi. Mindre attraktive ting, som fx oprydning kan hurtigt gøres til en leg.

Læring i dagplejen:

I dagplejen er der mange ting at lære. Én af de første og måske vigtigste ting vi lærer børnene er at sige farvel til mor og far når de går. Vi lærer dem ikke blot at vinke, vi lærer dem også at de følelser der er forbundet med en afsked er ok. Ligesom vi lærer dem følelsen af at være rigtig glad, hvis

noget lykkedes enten for dem selv eller for andre, fx når man efter mange forsøg kan tage skoene på selv.

Børn lærer hver dag og i hver deres tempo. Vi som voksne støtter op om børnenes læring gennem hele dagen.

I dagplejen lærer børnene ikke kun at tage tøj af og på selv, hælde vand op i koppen, at vente på tur eller at gå. Nej de lærer også om traditioner, om forskellige måder at kommunikere på – babytegn, ansigtsmimik og tale.

De lærer de sociale spilleregler, hvordan man er en god ven, hvordan man passer på naturen og meget mere.

De lærer at tro på sig selv og egen formåen, ved at vi som voksne hele tiden opmuntrer og anerkender dem for lige den de er. Herigennem lærer de også at de er vigtige og deres mening tæller.

Vi fylder godt i deres rygsæk, så de bliver livsduelige og robuste verdens borgere. Vi lærer dem, at det nye er svært og det er okay. Vi kan fejle uden at gå i stykker. Vi øver igen i morgen.

Børnefællesskaber i dagplejen

I dagplejebørn skal opleve at være en del af et børnefællesskab, både det lille fællesskab hjemme i dagplejen, men også det store fællesskab når man er i legestue, i gymnastiksalen eller på legepladsen med de andre dagplejere.

Børnene deltager i børnefællesskabet på lige vilkår, uanset køn og alder. De byder ind med input til legen med de forudsætninger de har. Det store dagplejebarn skal øve at inddrage det lille dagplejebarn i fællesskabet og i legen.

Børnene oplever at kunne være en del af fællesskabet i den leg og aktivitet der er i dagplejen, ligesom de kan trække sig fra fællesskabet hvis de har brug for at lege alene.

Børnene tilbydes at være med sammen med de andre, men det respekteres også, hvis de hellere vil noget andet.

Vi laver aktiviteter hvor alle kan være med, synger sange, laver gymnastik mm. Vi inddrager forældrene, hvis vi har brug for deres hjælp.

Vi guider og hjælper børnene i deres leg og laver legemiljøer som understøtter børnefællesskabet. Vi deltager som voksen i leg og aktiviteter og er en aktiv medspiller i forhold til at styrke børnefællesskabet.

Børnene opfordres til at hjælpe hinanden både i leg, men også i rutine situationer, hvor vi fx skal have sko og støvler på for at kunne komme ud.

Vi sørger for at alle børn, får plads i fællesskabet og at alle føler sig betydningsfulde, fx ved at snakke om, hvem der mangler hvis nogle holder fri, synge sange med alle børnenes navne mm.

Pædagogisk læringsmiljø

I dagplejen vælger den enkelte dagplejer, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer ser ud. Alle dagplejere har et læringsmiljø såvel inde som ude. Læringsmiljøerne er dynamiske og kan ændres, alt efter hvilken børnegruppe der er. Læringsmiljøerne er også udenfor dagplejens matrikel. Derfor opsøger dagplejerne også læringsmiljøer når de enten hopper på cyklen eller går afsted med barnevognen. Selv turen ned til legepladsen er et læringsmiljø.

I dagplejen er der både plads til de spontane og planlagte aktiviteter. Aktiviteter som er styret af børnene og aktiviteter som er igangsat af en voksen. At være i et læringsmiljø er ikke nødvendigvis forbundet med legetøj og aktivitet. I dagplejen foregår læring over hele dagen og derfor er måltidet, puslesituationen og garderobesituationen ligeså vel ses som et læringsmiljø.

I dagplejen er daglige rutiner og faste aktiviteter en del af et pædagogisk læringsmiljø. Derfor betragter vi også aktiviteter som læseleg og sanglege som et læringsmiljø. Vi har i dagplejen for øje, at tilbyde læringsmiljøer som understøtter det enkelte barns alder og udviklingstrin. Derfor har vi også legetøj og aktiviteter tilpasset det enkelte barn.

I dagplejen er et godt pædagogisk læringsmiljø et miljø, hvor den voksne er med både som en aktiv legekammerat og som en hjælper der guider og støtter undervejs. Der er pædagogiske læringsmiljøer hele dagen.

Vi har dynamiske legekasser og temakasser, hvor indholdet varierer alt efter, hvad dagplejegruppen er optaget af. Som oftest er der kasser som indeholder tilbehør til læseleg og massage.

I dagplejen er vi ikke styret af tiden på samme måde som hvis man er i et børnehus, derfor gør det ikke så meget, hvis tiden skrider, fordi vi er godt i gang med en aktivitet.

Samarbejde med forældre om børns læring

Fordelen ved dagplejen er, at det er den samme voksen som er sammen med barnet hele dagen igennem og derved ved, hvordan barnet har haft det når forældrene henter igen om eftermiddagen. Derfor er den daglige snak i gangen enormt betydningsfuld og det er her der kan vendes mindre ting eller fortælles om dagen.

Udover den daglige dialog med forældrene, har de fleste dagplejere en tavle, hvor de skriver korte beskeder og nyttig info til forældrene.

Vi benytter AULA som kommunikationsredskab. Her sender dagplejerne billeder og små historier. Ledelsen sender vigtig information samt nyhedsbreve ud via AULA.

Vi bruger Hjernen og Hjertet som redskab til at sikre barnets trivsel og udvikling. Derfor udfylder vi TOPI to gange årligt. Vi udfylder dialogprofil ved 1 års alderen, når de fylder to år og igen inden de starter i børnehave. Dialogprofilen danner rammen for samtale med forældrene.

Ligeledes udfyldes der i Hjernen og Hjertet motorikvurdering og sprograppen, som vi bruger til at sikre barnet udvikler sig motorisk og sprogligt alderssvarende.

Inden børnehavestart udfyldes overgangsbeskrivelse til brug for børnehaven.

Vi inviterer forældre til diverse arrangementer, så børnene oplever, at forældre og dagplejer vil hinanden og har lyst til at være sammen.

I samarbejde med forældrene inddrager vi relevante faggrupper, hvis der er behov for hjælp til barnets trivsel eller udvikling.

Børn i udsatte positioner

I dagplejen har vi fokus på det enkelte barn, hvad enten det er i en udsat position eller i god trivsel. Sker det, at vi har børn der er i udsatte positioner, er vores fornemmeste opgave sammen med forældrene at sikre, de får den bedst mulige dag alligevel. Vi er derfor i tæt dialog med forældrene omkring barnets trivsel, læring og udvikling.

I dagplejen sørger vi for at skabe tillid til forældrene, så vi kan være i god dialog omkring barnet. Med tillid og godt samarbejde når vi længst.

Vi justerer i mål og forventninger til børnene, hvis de er i en udsat position, således barnet stadig mestrer de opgaver og krav der er.

Vi laver læringsmiljøer som tilgodeser det enkelte barn og undlader at deltage i store forsamlinger, hvis det vurderes bedst for børnegruppen og det enkelte barns trivsel.

Vi samarbejder med sundhedsplejen, PPR, og børne og familieafdelingen. Vi arbejder ud fra strategien ”Mod fælles mål – sammen tager vi skridtene”

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Dagplejen er bosat i hele Kerteminde kommune og derfor vil det også være forskelligt for den enkelte dagplejer, hvad der bruges i nærmiljøet og ikke mindst hvem vi kan inddrage fra lokalsamfundet.

Vi bruger bibliotekerne i det omfang vi kan og det giver mening for vores børnegrupper. Vi bliver hvert år til jul inviteret til krybbespil og julegudstjeneste i kirken som vi med glæde deltager i.

Nogle dagplejere gør brug af at komme på besøg på kommunens plejehjem, hvor der er samvær med de ældre borgere.

Vi benytter os af hallerne og gymnastiksalene rundt omkring i kommunen, hvor vi også er heldige at gøre brug af de forskellige foreningers redskaber.

De dagplejere der har mulighed for det, bruger Fjord og Bælt centeret i Kerteminde.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi er meget bevidste om, at dagplejen er en selvstændig enhed i hvert sit private hjem og derfor ser alle læringsmiljøer forskellige ud.

Der er god dialog med den enkelte dagplejer omkring indretningen af dagplejehjemmet. Vi drøfter indretningen og rummenes funktion, når vi er på besøg og til sparring.

Læreplanstemaerne

De seks læreplanstemaer er:

- **Alsidig personlig udvikling.** Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.
- **Social udvikling.** Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.
Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.
- **Kommunikation og sprog.** Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.
Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.
- **Krop, sanser og bevægelse.** Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.
Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.
- **Natur, udliv og science.** Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.
Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.
- **Kultur, æstetik og fællesskab.** Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.
Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

I dagplejen i Kerteminde kommune arbejder alle dagplejere ud fra den samme pædagogiske læreplan. Det vil dog altid være forskelligt, hvordan det kommer til udtryk i det enkelte dagplejehjem og den enkelte legestuegruppe.

Alle dagplejere har som med det pædagogiske grundlag været inddraget i processen omkring de pædagogiske læreplaner. Derfor afspejler de pædagogiske læreplaner det, som dagplejerne gør i hverdagen.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I dagplejen er det den samme voksen og den samme børnegruppe som er sammen hver dag. Derfor vil børnene opleve, at de andre børn altid er en del af aktiviteterne. Aktiviteterne vil dog blive tilpasset det enkelte barns alder og udviklingstrin. Derfor kan børnene godt opleve at skulle noget forskelligt i den samme aktivitet, fx når der skal bygges puslespil eller male med maling. I takt med de bliver ældre, vil børnene opleve, at der bliver stillet flere krav til dem, fx når de skal tage tøj på inden de skal ud i haven og lege. Dagplejeren er bevidst om, ikke at stille større krav, end barnet kan mestre opgaven. Dagplejeren vil hele tiden guide og opmuntre.

At vi er en samlet børnegruppe med en fast voksen kommer især også til udtryk ved de faste rutiner, vi har i dagplejen, herunder spisning, tage tøj af og på, oprydning, putning til lur mm. Her ved den enkelte dagplejer, hvor det er hun har mulighed for at udfordre det enkelte barn, således det hele tiden er i nærmeste udviklingszone.

Børn kan godt lide det er genkendeligt og derfor er der rigtig mange gentagelser i løbet af en dag. De samme rutiner går igen. Dette betyder ikke, at børnene ikke udfordres og der ikke bliver lavet om på rutinerne. Nogle gange skal en aktivitet dog laves mange gange, før barnet selv går i gang med at videreudvikle på legen eller aktiviteten.

Dagplejerne sørger for, at der er rum og mulighed for, at børnene kan fordybe sig sammen med de andre børn, men også alene.

Når dagplejerne er sammen i mindre grupper, enten i legestuerne, på legepladserne eller til gymnastik, vil børnene opleve at være en del af et større fællesskab. Dette kan for nogle børn være en udfordring, da de skal indgå i nogle andre spilleregler end dem de er vant til. Det er med til at modne dem og gøre dem selvstændige.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Hver dag når barnet kommer i dagpleje, vil det mærke at det er ventet, både af sine venner, men også sin dagplejer. Det lille dagplejebarn er en del af et større børnefællesskab, hvor vi alle er interesserede i, hvordan du har haft det, siden vi sagde farvel i går. Vi er nysgerrige på hinanden og giver plads til at alle har deltagelsesmuligheder og kan byde ind med, hvad de har lyst til at lave i dag.

I dagplejen snakker vi om, hvis en i gruppen mangler. Vi sætter ord på og snakker om, om vores ven måske holder fri eller er blevet syg.

Børnene lærer at respektere hinandens grænser og mærke efter. Vi italesætter det vi ser og sætter ord på følelserne. "Han bliver ked af det, når du tager legetøjet. Vi må give det tilbage og så finder vi noget til dig". Begges behov tilgodeses på en hensigtsmæssig måde.

Dagplejeren benævner det hun ser og oplever hos børnene. Spørger ind hos de større børn og tolker højt ved de små. Snakker med børnene om det vi oplever af reaktioner. Hvad skete der?

Vi skaber et læringsmiljø, hvor børnene er trygge til at udforske legen og teste deres færdigheder og grænser. Både i forhold til det de kunne i går og i forhold til de andre børn.

Vi understøtter de mindre børns kopi af de større børns leg. De inspireres til at udforske verden, på det stadie de er på. Kunsten i dagplejen er at tilgodese børn på meget forskellige stadier. Vores læringsmiljø indrettes, så vi både understøtter ham, som træner sig fysisk op til at kunne kravle, og ham som skal i børnehave om en måned og har fuld knald på motorikken, fantasien og energien.

Vi guider børnene til at indgå i fælles lege, uden de skal slås om legetøjet. Vi gør det til en leg, at vente på hinanden, lære af hinanden og får glæden af fællesskabet.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Alle dagplejere anvender babytegn til det lille barn som starter i dagplejen. I takt med at det talte sprog udvikles, udfases brugen af babytegn. Vi er bevidste om, at sprog ikke kun er det talte, men også det sprog vi med vores krop signalerer. Derfor har vi også fokus på de mest almindelige følelser, glad, ked af det, træt og sur.

Vi er selv tydelige i vores kropssprog, så børnene lettere lære det nonverbale sprog at kende.

Udover at bruge babytegn, sætter vi ord på alle handlinger og alle de ting vi ser i løbet af dagen. Vi benævner fx koppen, når vi hælder vand op til frokost, ligesom vi giver barnet mulighed for med ord at vælge, om de fx skal have makrel eller leverpostej på deres rugbrød.

Vi tilpasser sproget og de forventninger vi har ud fra barnets alder og kunnen.

Vi synger rigtig meget og hører også meget musik. Vi bruger alle de fagter vi kan når vi synger. Det hjælper med at huske ordene vi synger. Vi rimer og laver fjolleremser. Vi leger med ordene og ser hvad vi kan finde på af sjove ting.

Alle dagplejere har bøger som er i børnehøjde. De fleste har også bøger som kun er nogle som bruges sammen med voksne. Vi bruger læseleg som et redskab til at udvikle børnenes sprog. Vi går på biblioteket og låner bøger som passer til det emne vi arbejder med og som har interesse for den givne børnegruppe.

Vi bruger Hjernen og Hjertets sprogtrappe som et hjælpemiddel til at understøtte børnenes sproglige udvikling, ligesom vi bruger AULA til at kommunikere med forældrene. Her sender vi billeder, så forældrene hjemme kan snakke med børnene om dagen i dagplejen.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

I dagplejen bruger børnene kroppen og sanserne gennem hele dagen. Vi kravler, triller, hopper, danser, løber hurtigt som en tiger og lister som en bjørn.

Hver dag udfordres børnene på deres motoriske færdigheder i dagplejen. Dette både i forbindelse med rutine situationer som at skulle kravle op på stolen når vi skal spise, styre kræfterne og koordinere bevægelserne når der skal hældes vand i glasset, eller der skal tages tøj på ude i gangen.

I løbet af dagen sker der mange forskellige aktiviteter, hvor vi bevidst og ubevidst bruger kroppen og styrker børnenes bevægelsesglæde.

Vi cykler på cykler, kører stærkt på scooteren, klatrer op af stigen til rutsjebanen, gynger i gynger, spiller med bolde, bygger motorikbaner inde og ude.

Vi går i skoven hvor terrænet er ujævnt og vi skal over forhindringer.

Vi sanser når vi cykler eller går på tur og kan lugte at bonden har kørt gylle ud. Vi dufter, når der er bagt boller i køkkenet. Vi smager på både det sure, det søde og det salte. Vi spiser mad med forskellig tekstur og vi spiser både varmt og koldt.

Vi slubrer suppen og tygger på grønsagerne. Vi rynker måske på næse når vi bliver præsenteret for noget nyt og jubler når vi ser noget der er genkendeligt. Vi lytter til fuglenes fløjten og klemmer øjnene sammen når solens stråler er skarpe.

Vi laver bevægelseslege, både de vilde og de stille. Vi laver mindfulness og løber stærkt til motionsdagen. Vi tumler og danser når vi er til gymnastik.

Vi mærker og føler når vi finder sansekufferterne frem. Vi eksperimenterer med kulde og varme, hvordan mærkes stenen når de har ligget i solen eller i sandkassen. Vi plasker med vand, leger med mudder og hopper i vandpytter så det plasker til alle sider.

Vi bevæger os og bruger kroppen så meget, så vi nyder en god lur i barnevognen eller på madrassen til middag. Når vi har sovet, er vi klar til nye udfordringer.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

I dagplejen følger vi de fire årstider og de aktiviteter der følger med den enkelte årstid.

Det betyder at vi om sommeren blandt andet plukker blomster i skoven og græsplænen, at vi spiser bær og andet godt fra urtehaven og plantekasserne. Måske vi er så heldige vi også kan spise friske grønsager fra drivhuset. Vi løfter træstubbe og sten og ser på de dyr vi finder på vores vej. Vi ser haletudserne, følger regnormen og sneglen. Hvis vi hører godt efter kan vi høre spætten som hakker i træerne. Vi mærker varmen, når vi kan gå rundt i korte ærmer og med bare tæer i sandkassen. Om efteråret ser vi bladene skifte farve, Vi mærker vinden blæse og ser kastanjer og nødder og blade falde ned fra træerne. Vi sanser at det nu bliver koldere og vi igen skal have jakke og hue på. Vi hopper i vandpytter og leger med mudder ude i haven og på legepladsen.

Om vinteren når det bliver rigtig koldt ser vi der kommer is på vandpytterne og vi kan høre det knitrer når vi går på dem. Vi leger med sneen, hvis vi er heldige den kommer dryssende ned fra himlen.

Når foråret melder sin ankomst ser vi og holder øje med, at der igen kommer blade på træerne. Vi begynder at plante ting ud i krukker mm. Vi mærker solens stråler, når vi igen spiser mad udenfor.

Vi ser ikke kun årstiderne. Vi bruger naturen hver dag. Både i nærområdet og den naturoplevelse vi skal opsøge, når vi med barnevognen eller ladcyklen bevæger os længere væk. Nogle er heldige at have vandet eller skoven som nærmeste nabo. Andre bor tæt på heste, køer mm.

Vi deltager i den årlige affaldsindsamling om foråret og naturens uge i sensommeren.

Vi øver os på science. Vi ved at der er science i meget af det vi laver. Sandkassen er et godt sted at introducere til naturvidenskabelige forsøg – fx massefyldt i en spand, kop eller sandform. Kan de indeholde lige mange skovlfulde sand? Vi øver og afprøver. Når solen skinner på os, laver vi skygger på jorden. Vi tager sne med indenfor. Ser det smelter og bliver til vand, og stiller vi det udenfor i frostvejr igen bliver det til is.

Vi planter frø og ser det vokse, måske til en plante vi kan tage med hjem til vores mor og far.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I dagplejen har vi et årshjul, med fastlagte emner, samt traditioner som alle dagplejere og deres børnegruppe skal omkring. Det gælder både de fastlagte traditioner som fastelavn, jul og påske, men det er også aktiviteter som ”Små synger sammen dag”, naturens uge og bæredygtighedsuge/affaldsindsamling. Her oplever børnene at være en del af et større fællesskab, da aktiviteterne som oftest foregår sammen med andre dagplejere og deres børn.

Vi udtrykker os med farver. Vi tegner, maler, klistrer, øver at holde på en pensel, leger med modellervoks og meget andet hvor vi kan udfolde vores kreative evner og slippe fantasien fri.

Vi tager ting med ind udefra som vi har fundet og bruger dem til at lave juledekorationer og andet pynt med.

Processen og oplevelserne undervejs er vigtigere end produktet. Produktet kan dog bruges konstruktivt til at skabe fællesskabsfølelse, give dem oplevelse af, at det de skaber har værdi, samtale både i dagplejen og hjemme samt skabe sammenhæng mellem dagplejen og hjemmet.

Vi bruger bibliotekerne rundt i kommunen og nyder godt af, når de inviterer til arrangementer, enten med børnefilm, oplæsning af bøger eller underholdning i form af musik og dans.

Vi synger sange, hvor vi eksperimenterer med blandt andet brugen af høje og dybe stemmer, eller hvor vi synger sangene hurtigt og langsom. Vi bruger fagter og bevægelser, hvilket giver deltagelsesmuligheder også for det barn der endnu ikke har et talesprog. Vi leger med rytme med og uden instrumenter.